

Aanvullend examenreglement mavo, havo en vwo 2022-2023

De
keuze
is aan
jou!

Document	Aanvullend examenreglement	
Kenmerk	???? MT	
Auteur	Examencommissie	
Eigenaar	Examencommissie	
Beheerder	Secretariaat	
Vervaldatum	1 september 2023	
Locatie		
Status		datum
Vastgesteld door	MT	??-07-2022
Voorgen. besluit ter instemming	MR	??-07-2022
Besluit	MR	
Definitief besluit	MT	
Publicatie	ZDWDOLE	Ja
Publicatie	Website	Ja

VOORWOORD

Beste examenkandidaten,

Voor jullie ligt het aanvullend examenreglement waarvoor wij jullie speciale aandacht vragen.

In dit document staan alle regels vermeld die betrekking hebben op het schoolexamen en de organisatie ervan. Je leest hierin hoe de toetsing verloopt, hoe de beoordeling plaatsvindt en hoe uiteindelijk bepaald wordt hoe je schoolexamencijfer tot stand komt.

Het reglement is ook van belang wanneer er onenigheid zou kunnen ontstaan over bepaalde zaken. Daarom wijs ik jullie er dringend op dit op een rustig moment goed door te lezen. Dit document is een aanvulling op het Examenreglement van Quadraam (www.quadraam.nl).

Zijn er vragen over de inhoud, informeer bij de desbetreffende docent, je mentor, de coördinator, of afdelingsleider, zij zullen je graag te woord staan.

Namens alle medewerkers en de eindexamencommissies wens ik jullie veel succes bij de voorbereidingen, het schoolexamen en het uiteindelijke eindexamen.

Namens het team,

Drs. J.M de Wit

Rector

en

Drs. W. Claessens

Conrector bovenbouw

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	4
Inhoudsopgave	5
Inleiding.....	6
1. Visie op het schoolexamen	7
2. Examencommissie en commissie van bezwaar en beroep	9
3. Praktische inrichting schoolexamen	11
1. de onderdelen van het examenprogramma en welke onderdelen in het schoolexamen worden getoetst.....	11
2. de tijdvakken waarbinnen de toetsen en de herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden	15
3. bevordering van voorexamenjaar naar examenjaar	16
4. uitslag van het examen 4 mavo, 5 havo en 6 vwo	18
5. Hulpmiddelen en afwijkende afname SE-onderdelen	20
6. te laat komen en absentie tijdens het schoolexamen.....	23
7. herkansing en inhaalbaarheid.....	25
8. onregelmatigheden en bezwaar aantekenen	28

INLEIDING

Dit document vormt het aanvullend examenreglement zoals bedoeld in het examenreglement Quadraam. Samen met het examenreglement Quadraam vormt dit document het examenreglement voor onze examenleerlingen mavo, havo en vwo in het schooljaar 2022-2023.

Dit document bevat ook het algemene deel van het PTA zoals bedoeld in artikel 31a van het eindexamenbesluit. Het vakspecifieke deel van het PTA is per opleiding vastgesteld.

In dit aanvullend examenreglement wordt ingegaan op alle voorschriften en werkwijzen die specifiek zijn voor Lyceum Elst. Er wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- Wat is onze visie op het schoolexamen?
- Hoe is het schoolexamen ingericht?
- Hoe wordt er omgegaan met onregelmatigheden?
- Hoe wordt er omgegaan met absentie bij schoolexamens?
- Hoe ziet de herkansingsregeling eruit?
- Hoe worden cijfers afgerond en hoe wordt het schoolexamen afgesloten?
- Wat zijn de taken en verantwoordelijkheden van de examencommissie?
- Hoe kan er bezwaar worden gemaakt en/of een klacht ingediend worden?

Dit aanvullend examenreglement is geconstrueerd door de examencommissie van Lyceum Elst en vastgesteld door het bevoegd gezag van Lyceum Elst.

De laatste versie van de verschillende PTA's en het examenreglement Quadraam zijn te vinden op de downloadpagina van de website van Lyceum Elst (www.lyceumelst.nl).

1. VISIE OP HET SCHOOLEXAMEN

Om de visie op het schoolexamen te begrijpen is de vraag ‘Wat willen wij de leerlingen leren op Lyceum Elst?’ van belang. Lyceum Elst streeft ernaar om ieder kind bagage mee te geven voor de toekomst en om eenieder het beste uit zichzelf te laten halen.

Om zelfredzaam te zijn in de samenleving, is het belangrijk dat de leerlingen niet alleen kennis opdoen, maar ook leren om te gaan met tegenslagen, kunnen samenwerken, openstaan voor feedback, (zelf)kritisch kunnen zijn en waar nodig ook doorzettingsvermogen tonen. Deze elementen passen op Lyceum Elst onder de noemer ‘bagage voor de toekomst en het beste uit jezelf halen’ en sluiten aan op de kernwaarde ‘competentie’.

Hieruit blijkt dat Lyceum Elst niet alleen bezig is met het overbrengen van kennis en vaardigheden, maar juist ook probeert om de leerlingen normen en waarden mee te geven. Lyceum Elst bereidt leerlingen niet alleen voor op het examen, maar ook op hun vervolgopleiding en hun toekomst. Wat de leerlingen op Lyceum Elst leren is op geen enkele manier samen te vatten in een examenprogramma en daarmee is meteen duidelijk gemaakt dat het schoolexamen niet alleen een verplicht karakter heeft maar ook een schooleigen karakter heeft.

Het onderwijs dat Lyceum Elst verzorgt, wordt gegeven vanuit de overtuiging dat ieder kind behoefte heeft aan relatie, autonomie, en competentie. Op Lyceum Elst zijn wij trots op de behaalde resultaten en die delen wij graag. Maar prestaties zijn geen garantie dat er ook daadwerkelijk wordt geleerd. Om die reden, gebaseerd op inzichten uit de cognitieve psychologie, is het belangrijk dat herhaling en het geven van betekenis aan de inhoud van de stof worden toegepast om het geleerde zo goed mogelijk te laten beklijven.

Samengevat komt onze visie zo tot uiting:

Wij gebruiken het schoolexamen op Lyceum Elst omdat:

- Wij graag willen weten hoe onze leerlingen ervoor staan;
- Wij schoolexamenonderdelen gebruiken om de leerlingen verder bij te sturen in zijn of haar leerproces;
- Wij het schoolexamen als een middel zien om in te spelen op individuele leervragen van leerlingen;
- Wij het schoolexamen kunnen gebruiken om leerlingen bagage mee te geven voor zijn of haar verdere loopbaan.

Wij hebben bewuste schooleigen keuzes gemaakt op het gebied van wat er wordt getoetst:

- Wij toetsen niet alleen de minimaal verplichte schoolexamenstof, maar toetsen ook centraal examen stof en eventuele eigen 'domeinen' om zo onze visie op het leren tot uiting te laten komen.
- Wij toetsen niet alleen vakspecifieke kennis en vaardigheden maar juist ook overkoepelende vaardigheden zoals zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, en samenwerking.
- Wij spelen in ons schoolexamen in op de belevingswereld van de leerling en de behoefte naar autonomie van de leerling. Dat doen wij door, waar mogelijk, de leerling keuzes te laten maken in het schoolexamenprogramma en door bijvoorbeeld actualiteit en de regio Arnhem-Nijmegen terug te laten komen in verschillende facetten van ons onderwijs.

2. EXAMENCOMMISSIE EN COMMISSIE VAN BEZWAAR EN BEROEP

Met ingang van 1 augustus 2021 geldt een nieuwe versie van het eindexamenbesluit VO. In dit eindexamenbesluit is in artikel 35d en artikel 35e de rol van de examencommissie vastgelegd. De examencommissie vervult binnen de organisatie van het schoolexamen een belangrijke rol, omdat zij verantwoordelijk is voor de borging van de kwaliteit van het schoolexamen als geheel. Op Lyceum Elst wordt er onderscheid gemaakt tussen de examencommissie en de Commissie van Bezwaar en Beroep. Beide commissies hebben hun eigen taken en verantwoordelijkheden.

Eisen / voorwaarden benoeming examencommissie (vertaling artikel 35d en vertaling vanuit diverse geraadpleegde stukken¹)

- Het bevoegd gezag (CvB) benoemt de leden van de examencommissie.
- De rector, leerlingen, leden van de MR, leden van het bevoegd gezag mogen geen onderdeel uitmaken van de examencommissie.
- De examencommissie bestaat uit een oneven aantal leden.
- Indien een leerling bij de examencommissie of Commissie van Bezwaar en Beroep een verzoek of klacht indient waarbij een lid van een van deze twee commissies is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.
- In geval van ziekte of een andere bijzondere omstandigheid kan een lid van een van beide commissies zich tijdelijk laten vervangen. Andere leden van de betreffende commissie worden altijd van te voren gehoord aangaande deze vervanging.

Taken en bevoegdheden examencommissie & Commissie van Bezwaar en Beroep (vertaling artikel 35e)

- De examencommissie stelt een voorstel voor een examenreglement en PTA op.
- De examencommissie waarborgt de kwaliteit van het schoolexamen en het afsluitend karakter van het schoolexamen.
- De examencommissie stelt richtlijnen vast om tot beoordeling van het schoolexamen te komen.
- De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze.
- De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.

---

¹ Intern document: 'Examenkwaliteit' opgesteld door kwaliteitsmanagement Quadraam, versie 1.0 VO-raad, Handreiking Examencommissie VO editie 2022-2023

- De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de rector over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
- De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag en wenselijke verbeteringen aan het bevoegd gezag, aan de rector en aan de examensecretaris.
- De Commissie van Bezwaar en Beroep is afhandelaar van geschillen, klachten, onregelmatigheden en is gemandateerd om besluiten inzake artikel 5 van het examenreglement te nemen.

Commissie van bezwaar en beroep	Examencommissie
Lid 1: Dhr. H. van Gisbergen (examensecretaris havo/vwo)	Lid 1: Dhr. H. van Gisbergen (examensecretaris H/V)
Lid 2: Dhr. J. Baank (examensecretaris mavo)	Lid 2: Dhr. J. Baank (examensecretaris mavo)
Lid 3: Dhr. J. Reusen (teamleider bovenbouw havo/vwo)	Lid 3: Mevr. A. van der Beek (clustervoorzitter alfa)
Lid 4: Mevr. M. van Norel (teamleider bovenbouw mavo)	Lid 4: Dhr. P. Rensen (clustervoorzitter bèta)
Lid 1 en lid 2 zijn wisselend actief binnen examencommissie 1, afhankelijk van de betrokken afdeling.	Lid 5: Mevr. M. van Gelder (clustervoorzitter gamma)

3. PRAKTISCHE INRICHTING SCHOOLEXAMEN

---

1. de onderdelen van het examenprogramma en welke onderdelen in het schoolexamen worden getoetst

1.1 het examendossier en schoolexamendossier

Het examendossier bestaat uit (de resultaten van) alle onderdelen van het schoolexamen van de vakken die horen bij het gekozen profiel en het vak in de vrije ruimte en alle gemaakte onderdelen van het centraal eindexamen, schriftelijk en praktisch.

Het schoolexamendossier bestaat uit (de resultaten van) alle onderdelen van het schoolexamen van de vakken die horen bij het gekozen profiel en het vak in de vrije ruimte.

De kandidaat ontvangt van de vakdocenten de stofomschrijving van de betreffende vakken. In het PTA staat aangegeven welk deel van de stof getoetst zal worden in het schoolexamen en welk deel getoetst zal worden op het centraal schriftelijk examen.

1.2 onderdelen van het schoolexamendossier

De vaksectie bepaalt welke stof in het schoolexamen getoetst zal worden en op welke wijze dat zal gebeuren. Binnen het schoolexamen zijn drie toetsvormen mogelijk:

- SE: SchoolExamen-toets (schriftelijk of mondeling), afgesloten met een cijfer.
- PO: Praktische Opdracht (schriftelijk, mondeling, praktisch en andere vormen), afgesloten met een cijfer.
- HA: Handelingsdeel (schriftelijk, mondeling, praktisch en andere vormen), afgesloten met een bewijs van onvoldoende, voldoende of goed.
- profielwerkstuk (zie art. 1.5).

1.2.1 algemene bepalingen schoolexamendossier

- De kandidaat is zelf verantwoordelijk voor controle of het onderdeel van het schoolexamen correct bij de docent is aangekomen.
- Alle schriftelijke onderdelen die deel uitmaken van het schoolexamen en de beoordelingen, worden in principe en zoveel mogelijk door de school bewaard gedurende en ruim na de hele examenperiode.

1.2.2 bepalingen van verschillende onderdelen van het schoolexamendossier

Schoolexamen (SE)

- Een SE in schriftelijke vorm wordt, voorzien van naam, vak, datum en eventuele toetsnaam, direct ingeleverd.
- Bij een SE in mondelinge vorm zal de beoordelaar de beoordeling verstrekken middels een beoordelingsmodel.

Praktische opdracht (PO)

- Leerlingen ontvangen bij een praktische opdracht voor aanvang van de deadline een opdrachtoomschrijving, deadline van inleveren en een beoordelingsmodel.
- Praktische opdrachten moeten uitgevoerd worden binnen de door de docent aangegeven termijn. Het gemaakte werk moet voorzien zijn van datum en tijdstip van inlevering. Langdurige PO's hebben een deadline van inlevering. De kandidaat moet zich houden aan deze inleverdatum. (zie ook 6.4)

Handelingsdeel (HA)

- Leerlingen ontvangen bij een handelingsdeel voor aanvang van de deadline een opdrachtoomschrijving, deadline van inleveren en een beoordelingsmodel.
- Handelingsdelen moeten uitgevoerd worden binnen de door de docent aangegeven termijn en hebben een deadline van inlevering/afsluiting (zie ook art. 6.4). Handelingsdelen zijn voorwaardelijk. Dit betekent dat een handelingsdeel minimaal met een voldoende cijfer beoordeeld moet worden, te weten een voldoende of goed. Pas als het voorwaardelijke onderdeel voldoende is afgerond, is afsluiting van het examendossier en/of bevordering naar het volgende leerjaar mogelijk. Is de beoordeling onvoldoende, dan zal het handelingsdeel opnieuw gedaan moeten worden. De inhoud en vorm van het handelingsdeel kan naar inzicht van de docent worden gewijzigd.

1.3 overgangstoetsen

In 3 mavo, 4 havo en 5 vwo worden naast toetsen voor het schoolexamen ook toetsen gehouden ter bevordering naar 4 mavo, 5 havo, respectievelijk 6 vwo. Deze overgangstoetsen (OT) zijn geen onderdeel van het schoolexamen en vallen dus ook niet onder de reglementen van dit PTA. De vakdocent bepaalt aan het begin van het cursusjaar in welke mate SE-toetsen en overgangstoetsen meetellen voor de bevordering. Bij deze bevordering zijn de Overgangsnormen van Lyceum Elst geldig. Bovendien is de kandidaat pas toelaatbaar in het examenjaar als het eindexamendossier van het voorexamenjaar volledig is en perspectief biedt op een diploma.

1.4 schoolexamen in 4 vwo

In 4 vwo bestaat het schoolexamen alleen uit het vak CKV als onderdeel van het combinatiecijfer, de vakken Kunst Algemeen (KUA) en Drama als onderdelen van het vak Kunst en het vak NLT. Het schoolexamen vwo van alle andere vakken wordt afgenomen in 5 en 6 vwo.

1.4.1 CKV

Het eindcijfer in klas 4 vwo voor het vak CKV telt mee als volwaardig overgangscijfer.

1.4.2 Kunst Algemeen en Drama

Omdat de lessen Kunst Algemeen (KUA) en Drama van havo en vwo samenvallen, wordt het schoolexamen van KUA en Drama op vwo-niveau afgenomen in 4vwo en 5vwo. Aan het einde van 5vwo kan de kandidaat vervroegd examen KUA doen.

1.4.3 NLT

Het vak NLT wordt alleen afgesloten doormiddel van het schoolexamen. Het examenprogramma is verdeeld over verschillende modules. De hoeveelheid verplichte modules is te groot om afgenomen te worden in 2 schooljaren, vandaar dat het schoolexamen van NLT afgenomen wordt in 4vwo, 5 vwo en 6vwo. Vanwege de afname in 3 schooljaren kunnen de wegingen van de verschillende schoolexamenonderdelen lager zijn dan gebruikelijk. De schoolexamenonderdelen NLT in 4vwo zijn daarom niet herkansbaar.

1.5 profielwerkstuk

Het profielwerkstuk is een onderdeel van het schoolexamen en omvat een onderzoek binnen het gekozen profiel van de kandidaat.

1.5.1 profielwerkstuk mavo

Het profielwerkstuk bestaat uit een verslag en een presentatie, en wordt in klas 4 mavo afgerond. Het profielwerkstuk wordt door twee examinatoren beoordeeld en kent als eindoordeel een voldoende of goed. Indien de beoordeling nog niet voldoende is kan het schoolexamendossier niet afgesloten worden. Alle reglementen betreffende het profielwerkstuk zijn terug te vinden in *De Handleiding Profielwerkstuk* van het Lyceum Elst. In dit PTA zal niet verder op deze reglementen ingegaan worden.

1.5.2 profielwerkstuk havo / vwo

In 4 havo en 5 vwo start de kandidaat met het profielwerkstuk en deze wordt in 5 havo, respectievelijk 6 vwo, afgerond en beoordeeld. De beoordeling van het profielwerkstuk is onderdeel van het combinatiecijfer op de cijferlijst. Om het diploma in ontvangst te kunnen nemen, moet het profielwerkstuk tijdig zijn afgerond en ten minste zijn beoordeeld met een 4.

Alle reglementen betreffende het profielwerkstuk zijn terug te vinden in *De Handleiding Profielwerkstuk* van het Lyceum Elst. In dit document zal niet verder op deze reglementen ingegaan worden.

1.6 Praktijkvak van kunst

Lyceum Elst werkt samen met het OBC Elst om meerdere praktijkvakken kunst aan te bieden. Voor het praktijkvak kunst zijn het PTA en examenreglement geldig van de school waarop dit vak daadwerkelijk wordt gegeven. Op Lyceum Elst betreft dit alleen het vak Drama als onderdeel van het vak kunst.

1.7 Q-highschool

Bepaalde examenvakken kunnen gevolgd worden in het samenwerkingsverband Quadraam via de Q-highschool. Deze vakken hebben een eigen Programma van Toetsing en Afsluiting en een eigen examenreglement.

1.8 Kandidaten die instromen

Voor kandidaten die voor of gedurende het schooljaar instromen op een bepaald niveau geldt het aannamebeleid van Lyceum Elst. Indien nodig zal bekeken worden welke onderdelen van het examen al op het juiste niveau zijn getoetst. Voor alle niet-getoetste onderdelen zal een apart Programma van Toetsing en Afsluiting op maat worden gemaakt in overeenstemming met de Inspectie van het Onderwijs. Indien nodig zal ook een herkansingsregeling op maat worden gemaakt.

1.9 kandidaten welke vervroegd of gespreid eindexamen doen of examen doen op een ander niveau

Voor kandidaten die de mogelijkheid krijgen vervroegd of gespreid examen te doen, dan wel examen doen op een ander niveau, wordt indien nodig een apart Programma van Toetsing en Afsluiting op maat gemaakt in overeenstemming met de Inspectie van het Onderwijs. Indien nodig zal ook een herkansingsregeling op maat worden gemaakt.

2. de tijdvakken waarbinnen de toetsen en de herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden

2.1 periodisering van het cursusjaar 2022-2023:

Het examenjaar 2022-2023 is opgedeeld in een viertal schoolexamenperiodes. Deze periodes worden ieder afgesloten met een SE-toetsweek in de LE-week.

2.2 SE-toetsweken

In de LE-weken worden de SE-toetsen gehouden. Uitzondering hierop zijn SE's van KUA van leerjaar 4 en van de vakken die via de Q-highschool worden afgenomen. De datums van deze SE's worden vastgesteld in overleg met de andere betrokken scholen.

Voor een LE-week ontvangt de kandidaat uiterlijk twee weken voor aanvang een apart rooster van de LE-week. In dit rooster kunnen naast schoolexamenonderdelen ook reguliere lessen en/of andere vormen van onderwijs mogelijk zijn. De overige schoolexamenonderdelen (PO's en HA's) kunnen ook buiten de SE-toetsweken gehouden worden. De docent geeft tijdig, maar ten minste twee weken voor aanvang, aan wanneer een schoolexamenonderdeel is en wat de deadline van inlevering is.

2.3 herkansingsmomenten

Herkansingen worden gehouden tijdens herkansingsmomenten binnen het geldende schooljaar. Voor de herkansingsmomenten ontvangt de kandidaat een apart rooster. (zie voor de regelingen m.b.t. de herkansingen het hoofdstuk betreffende herkansingen).

Voor klas 3 mavo is een herkansingsmoment in het daarop volgende schooljaar.

2.4 vaststelling schoolexamendossier 3 mavo, 4 havo, 4vwo en 5 vwo

Het schoolexamendossier van 3 mavo, 4 havo, 4vwo en 5 vwo moet op 3 juli 2023 in zijn geheel zijn vastgesteld. Dat betekent dat alle toetsen, herkansingen en praktische opdrachten zijn becijferd en alle handelingsdelen voldoende door de kandidaat zijn afgerond. De eindcijfers voor schoolexamens van alle door de kandidaat gevolgde vakken zijn bekend, ongeacht of deze vakken ook een centraal examen hebben. (uitzondering op deze bepaling zijn de herkansingen van de SE-periode 4).

2.5 vaststelling schoolexamendossier 4 mavo, 5 havo en 6 vwo

Het schoolexamendossier van 4 mavo, 5 havo, en 6 vwo moet op 18 april 2023 in zijn geheel zijn vastgesteld. Dat betekent dat alle toetsen, herkansingen en praktische opdrachten zijn becijferd en alle handelingsdelen voldoende door de kandidaat zijn afgerond. De eindcijfers voor schoolexamens van alle door de kandidaat gevolgde vakken zijn bekend, ongeacht of deze vakken ook een centraal examen hebben.

2.6 vaststelling schoolexamendossier kandidaten die vervroegd examen doen

Voor kandidaten die in 2022-2023 vervroegd examen doen geldt voor de vaststelling van het schoolexamendossier van het vak waarin vervroegd examen gedaan wordt 18 april 2023 als vaststellingsdatum.

3. bevordering van voorexamenjaar naar examenjaar

3.1 bepalingen bevordering

Bij de bevordering van voorexamenjaar naar examenjaar zijn de *Overgangsnormen* van het Lyceum Elst geldig. Hierbij wordt uitgegaan van het overgangscijfer. Daarnaast is de kandidaat pas toelaatbaar tot het examenjaar als het examendossier van het voorexamenjaar volledig is en perspectief biedt op een diploma. De examencommissie stelt de uitslag vast.

3.2 uitleg overgangscijfer

Voor alle vakken in het voorexamenjaar ontvangt de kandidaat een overgangscijfer. Alleen de beoordeling van het vak LO bestaat uit de toekenning van “onvoldoende”, “voldoende” of “goed”.

Het overgangscijfer wordt berekend uit het gewogen gemiddelde van de becijferde onderdelen van het betreffende vak en afgerond op 1 decimaal. Indien er voor een vak geen vervolg bestaat in het daaropvolgende leerjaar en geen centraal schriftelijk examen wordt afgenomen, wordt het eindcijfer van het examendossier van een vak berekend uit het gewogen gemiddelde van de schoolexamenonderdelen en afgerond op 0 decimalen.

Op de mavo wordt het eindcijfer voor het vak Kunstvakken inclusief CKV omgezet in een ‘onvoldoende’, ‘voldoende’ of ‘goed’. Hierbij geldt: een onafgerond eindcijfer van 5,49 of lager wordt omgezet in een onvoldoende, een cijfer tussen de 5,50 en 7,50 wordt omgezet in voldoende, cijfers boven de 7,49 worden omgezet in een goed.

3.3 combinatiecijfer (havo en vwo)

De cijfers van de onderdelen Profielwerkstuk, CKV en Maatschappijleer vormen samen het *combinatiecijfer*. Geen van de onderdelen van het combinatiecijfer mag lager dan een 4 zijn om een diploma te kunnen halen. Omdat bij de overgang van 4 havo naar 5 havo en 5 vwo naar 6 vwo het profielwerkstuk nog niet is afgerond, geldt als combinatiecijfer in 4 havo en 5 vwo alleen de resultaten van Maatschappijleer en CKV. Dit combinatiecijfer telt mee als een overgangscijfer.

3.4 Rekenen in 4 havo

Rekenen is geïntegreerd in het vak wiskunde. Havo-kandidaten met het profiel CM zonder wiskunde krijgen voor het vak rekenen een apart schoolexamen, weergegeven in het PTA rekenen.

3.5 overgangsnormering

Zie voor de overgangsnormering de *overgangsnormen 2022/2023* van Lyceum Elst.

3.6 schoolexamencijfer

Het schoolexamencijfer van een vak wordt berekend uit het gewogen gemiddelde van de becijferde schoolexamenonderdelen van het betreffende vak volgens het PTA en afgerond op 2 decimalen. De kandidaat is pas toelaatbaar in het examenjaar als het eindexamendossier van het voorexamenjaar volledig is en perspectief biedt op een diploma. De examencommissie stelt de uitslag vast.

3.7 doubleren in de voorexamenjaar

Indien een kandidaat in het voorexamenjaar doubleert, vervallen alle behaalde uitslagen en zal de kandidaat in het volgende cursusjaar de toetsing volgens het dan geldende PTA doen. Wel kan de doubleur het schoolexamencijfer van afgesloten examenvakken zonder centraal schriftelijk examen behouden, mits alle schoolexamenonderdelen van deze vakken zijn afgerond en het eindcijfer tenminste een 7 is. Dat betekent dat de kandidaat deze vakken in de tweede zitting in dat leerjaar niet opnieuw hoeft te doen. Dit geldt alleen voor de vakken CKV en Maatschappijleer. Voor de kandidaat geldt dan een traject op maat.

3.8 overstap naar ander niveau

Voor kandidaten die binnen Lyceum Elst overstappen naar een opleiding van een ander niveau geldt het aannamebeleid van Lyceum Elst. Indien nodig krijgen zij een aangepast PTA op maat waarin rekening wordt gehouden met onderdelen die al zijn afgerond op een hoger niveau. Voorwaarde is dat deze onderdelen aansluiten bij het examenprogramma van het niveau waarnaar overgestapt wordt. Elk afgesloten onderdeel wordt herbeoordeeld op het niveau waarnaar overgestapt wordt.

4. uitslag van het examen 4 mavo, 5 havo en 6 vwo

4.1 bepalingen toelating tot het centraal schriftelijk examen (CSE)

De kandidaat kan pas worden toegelaten tot het centraal schriftelijk examen als het eindexamendossier volledig is. Ter controle en bevestiging ontvangt de kandidaat voor aanvang van het eerste tijdvak een akkoordverklaring. Het tekenen van deze akkoordverklaring markeert de afsluiting van het schoolexamendossier.

4.2 eindcijfer van het gehele examen (SE + CSE)

Het eindcijfer van het gehele examen mavo, havo en vwo wordt als volgt berekend:

1. vakken met een schoolexamen en een centraal schriftelijk examen: het op 0 decimalen afgeronde gewogen gemiddelde van de op 1 decimaal afgeronde SE- en CSE-eindcijfers.
2. vakken met alleen een schoolexamen: het SE-eindcijfer afgerond op 0 decimalen
3. vakken met een schoolexamen, en een centraal schriftelijk en praktisch examen: het op 0 decimalen afgeronde gewogen gemiddelde van de op 1 decimaal afgeronde SE- en CSE en CPE-eindcijfers. Waarbij het CSE en CPE ieder voor 25% meetelt, en het SE voor 50%.

4.3 uitleg eindcijfer voor het schoolexamen mavo

In de vak-PTA's is aangegeven wat de schoolexamenweging is van een onderdeel dat wordt beoordeeld met een cijfer. Deze weging is in procenten en loopt altijd op tot een totaal van 100%. Het gewogen gemiddelde wordt als volgt afgerond:

- Indien het vak wordt afgerond met een schoolexamen en centraal examen: het schoolexamencijfer wordt op 1 decimaal afgerond. Het decimaal wordt met 1 verhoogd indien het tweede getal voor het decimaal een 5 of hoger was. Voorbeeld: Een 7,49 wordt een 7,5. Een 7,54 wordt een 7,5.
- Indien het vak wordt afgerond met enkel een schoolexamen: het schoolexamencijfer wordt afgerond op een heel cijfer. Het cijfer voor de komma wordt met 1 verhoogd indien het cijfer achter de komma 5 of hoger is. Voorbeeld: een 7,49 wordt een 7. Een 7,50 wordt een 8.

De vakken Kunstvakken inclusief CKV (KV1), LO1 en het PWS worden afgerond met het oordeel 'voldoende' of 'goed', zie ook 3.2

4.4 uitleg eindcijfer voor het schoolexamen havo en vwo

Voor alle vakken ontvangt de kandidaat een eindcijfer van het examendossier. Alleen de beoordeling voor S&B bestaat uit een toekenning van een “onvoldoende”, een “voldoende” of een “goed”.

In de vak-PTA's is aangegeven wat de schoolexamenweging is van een onderdeel dat wordt beoordeeld met een cijfer. Deze weging is in procenten en loopt altijd op tot een totaal van 100%. Het gewogen gemiddelde wordt als volgt afgerond:

- Indien het vak wordt afgerond met een schoolexamen en centraal examen: het schoolexamencijfer wordt op 1 decimaal afgerond. Het decimaal wordt met 1 verhoogd indien het tweede getal voor het decimaal een 5 of hoger was. Voorbeeld: Een 7,49 wordt een 7,5. Een 7,54 wordt een 7,5.
- Indien het vak wordt afgerond met enkel een schoolexamen: het schoolexamencijfer wordt afgerond op een heel cijfer. Het cijfer voor de komma wordt met 1 verhoogd indien het cijfer achter de komma 5 of hoger is. Voorbeeld: een 7,49 wordt een 7. Een 7,50 wordt een 8.

De cijfers van de onderdelen Profielwerkstuk, Maatschappijleer en CKV vormen samen het *combinatiecijfer*. Het combinatiecijfer is het gemiddelde van de op nul (0) decimaal afgeronde eindcijfers van deze onderdelen. Geen van de onderdelen van het combinatiecijfer mag lager dan een 4 zijn. Het combinatiecijfer wordt in de einduitslag gezien als een eindcijfer van een examenvak.

Een eindcijfer van 3 of lager betekent dat de kandidaat niet geslaagd is. Kandidaten die een extra vak in de vrije ruimte hebben, kunnen dit laten vallen als de uitslag onvoldoende is.

4.5 doubleren in de examenjaar

Indien een kandidaat in 4 mavo, 5 havo of 6 vwo doubleert, vervallen alle behaalde uitslagen en doet de kandidaat in het volgende cursusjaar de toetsing volgens het dan geldende PTA.

Wel kan de doubleur de behaalde eindcijfers van 3 mavo, 4 havo of 5 vwo behouden. Ook kan de doubleur de eindcijfers van afgesloten examenvakken zonder centraal schriftelijk examen behouden, mits alle schoolexamenonderdelen van deze vakken zijn afgerond met minimaal het eindcijfer 7 of een V(oldoende). Dat betekent dat de leerling deze vakken in de tweede zitting in 4 mavo, 5 havo of 6 vwo niet opnieuw hoeft te doen. Dit geldt ook voor het profielwerkstuk. Voor de leerling geldt dan een traject op maat.

5. Hulpmiddelen en afwijkende afname SE-onderdelen

5.1 hulpmiddelen

5.1.1 hulpmiddelen mavo

Tijdens de afname van alle SE-toetsen mag de leerling gebruik maken van de wettelijke toegestane hulpmiddelen zoals gelden bij het CSE. Dit zijn:

alle vakken	<ul style="list-style-type: none"> - schrijfmateriaal - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - geometrische driehoek - vlakgum - elektronisch rekenapparaat met alleen basisbewerkingen
alle schriftelijke examens	Woordenboek Nederlands (digitale woordenboeken zijn <u>niet</u> toegestaan) Uitzondering: <ul style="list-style-type: none"> - SE Nederlands spelling - SE Nederlands formuleren
moderne vreemde talen	woordenboek naar en van de doeltaal: <ul style="list-style-type: none"> - Engels: (op verzoek kandidaat) woordenboek Engels-Engels in plaats van Engels-Nederlands - Engels: alleen woordenboeken Nederlands-Engels en Engels-Nederlands bij schijf- en leesvaardigheid; - Duits: alleen woordenboeken Nederlands-Duits en Duits-Nederlands bij schijf- en leesvaardigheid;
NASK1 en NASK2	Binas voor VMBO-GT 2e editie
KV2	De informatie over de benodigde materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen bij de praktische opdrachten van KV2 wordt door de docent bij elke opdracht gegeven. Het gebruik van een woordenboek Nederlands is bij de praktische examens niet toegestaan.

5.1.2 hulpmiddelen havo/vwo

Tijdens de afname van alle SE-toetsen mag de leerling gebruik maken van de wettelijke toegestane hulpmiddelen zoals gelden bij het CSE. Dit zijn:

alle vakken	<ul style="list-style-type: none"> - schrijfmateriaal - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - geometrische driehoek - vlakgum - elektronisch rekenapparaat met alleen basisbewerkingen
alle schriftelijke examens	Woordenboek Nederlands Uitzondering: <ul style="list-style-type: none"> - SE Nederlands spelling - SE Nederlands formuleren
moderne vreemde talen	woordenboek naar en van de doeltaal, met; <ul style="list-style-type: none"> - Engels: (op verzoek kandidaat) woordenboek Engels-Engels in plaats van Engels-Nederlands - Engels: alleen woordenboeken Nederlands-Engels en Engels-Nederlands bij schrijf- en leesvaardigheid; - Duits: alleen woordenboeken Nederlands-Duits en Duits-Nederlands bij schrijf- en leesvaardigheid; - Frans: woordenboeken Nederlands-Frans en Frans-Nederlands bij alle schoolexamens
wiskunde A, B, C	- grafische rekenmachine (in examenstand)
natuurkunde, scheikunde, biologie, NLT	Binas 6e druk
aardrijkskunde	Grote Bosatlas 55 ^e druk (niet tijdens het CSE)

5.1.3 verantwoordelijkheid hulpmiddelen

Van de hulpmiddelen worden het papier en de Grote Bosatlas door school geleverd. Tijdig voor de LE-weken zal aan de kandidaten worden meegedeeld of ook de Binas door school zal worden geleverd. Voor alle andere toegestane hulpmiddelen is de kandidaat zelf verantwoordelijk. De hulpmiddelen moeten in originele staat verkeren en mogen niet zijn beschreven of op andere wijze zijn gemerkt. Bij overtreding van deze bepaling kan besloten worden het hulpmiddel bij de betreffende toets te ontnemen, dan wel kan de examencommissie andere maatregelen ten opzichte van de kandidaat nemen.

5.2 afwijkende afname SE-onderdelen

Bepaalde examenonderdelen worden afgenomen op een andere wijze dan schriftelijk.

Toetsing per computer

Voor bepaalde toetsen is een computer vereist. Voor de computer en software is de school verantwoordelijk.

SE in mondelinge vorm

Van een SE in mondelinge vorm wordt of een geluidsopname gemaakt met een opnameapparaat of er is een bijzitter (tweede docent) aanwezig bij afname van mondeling.

5.3 afwijkende afname SE-onderdelen vanwege beperking kandidaat

5.3.1 handicap

De Commissie van Bezwaar en Beroep kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat of een tijdelijk gehandicapte kandidaat het schoolexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de commissie van bezwaar en beroep de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Het ondersteuningsteam heeft hierbij een adviserende rol. Mogelijkheden van een afwijkende afname zijn gebruik van een computer voor schrijven; gebruik van computer voor luisterondersteuning; en mondelinge afname. Ook kan de afname van een toets desgewenst verlengd worden met ten hoogste 30 minuten.

Om in aanmerking te komen voor een afwijkende afname moet een aanvraag ingediend worden bij de examensecretaris. Deze aanvraag moet worden ondersteund door een deskundigenverklaring die door een ter zake kundige arts, psycholoog of orthopedagoog is opgesteld. De commissie van bezwaar en beroep kan besluiten of een afwijkende afname geldt voor een bepaalde toets, een langere periode tijdens het schoolexamen, dan wel voor de gehele periode van het schoolexamen.

5.3.2 dyslexie

Kandidaten met een dyslexieverklaring hebben automatische recht op dyslexie-hulpmiddelen tijdens de afname van het schoolexamen. Deze hulpmiddelen zijn: computer met tekstverwerker inclusief spellingscontrole voor schrijven; gebruik van computer voor luisterondersteuning; verlenging van de toetsduur met 5 minuten per 30 minuten toetsduur (met een maximum van 30 minuten). Per kandidaat zal worden vastgesteld welke hulpmiddelen gewenst zijn en in welke vorm.

5.3.3 kandidaten met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal

De Commissie van Bezwaar en Beroep kan kandidaten met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal een verlenging van de toetsduur met 5 minuten per 30 minuten toetsduur (met een maximum van 30 minuten). Hiervoor geldt dat de kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij schoolexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie Nederlands niet de moedertaal is.

5.3.4 overige beperkingen

Het bevoegd gezag van Lyceum Elst kan een afwijkende wijze van afname aan een kandidaat toewijzen indien hiervoor een door een deskundige schriftelijke argumentatie is verstrekt. Dit wordt per individueel geval beoordeeld.

6. te laat komen en absentie tijdens het schoolexamen

6.1 te laat komen

Bij schriftelijke toetsen wordt de kandidaat nog tot 30 minuten na aanvang van de toets tot het lokaal toegelaten. Daarna wordt de kandidaat de toegang geweigerd en moet de kandidaat in een later stadium de toets inhalen. Indien de kandidaat bij verlate komst wel tot de toets wordt toegelaten, krijgt de kandidaat geen verlenging van de toetstijd. Bij mondelinge toetsing en luistertoetsen staat te laat komen gelijk aan absentie en wordt toegang geweigerd. Bij praktische opdrachten en handelingsdelen geldt in principe de regeling volgens schriftelijke SE-toetsen, maar kan de docent ter plekke anders besluiten.

6.2 absentie

Indien een leerling niet (tijdig) aanwezig kan zijn bij de afname van een schoolexamenonderdeel, of niet tijdig een schoolexamenonderdeel kan inleveren dan dient dit van te voren gemeld te worden aan school. Deze melding wordt door de ouders/verzorgers van de leerling gedaan indien de leerling nog geen 18 jaar of ouder is.

De procedure met betrekking tot het doorgeven van absentie is als volgt:

- Is de absentie ruim van tevoren bekend, bijv. vanwege een afspraak bij een specialist, dan wordt deze absentie zo spoedig mogelijk via absentie@lyceumelst.nl aan school doorgegeven.
- Is de absentie slechts kort van tevoren bekend, bijv. vanwege ziekte, dan wordt deze absentie vóór 8.30 uur via absentie@lyceumelst.nl aan school doorgegeven.
- U geeft in alle gevallen duidelijk door dat het gaat om absentie bij een schoolexamenonderdeel of schoolexamenonderdelen. U geeft aan welk schoolexamenonderdeel (of welke schoolexamenonderdelen) het betreft.

- De Commissie van Bezwaar en Beroep zal vervolgens onderzoeken of de reden van absentie geldig is. Hiervoor kan aanvullend bewijsmateriaal gevraagd worden.

Bij geldige absentieredenen en een juist gevolgde procedure zal de leerling de kans geboden worden om het gemiste onderdeel in te halen. Dit zal niet ten koste gaan van een herkansingsmogelijkheid. Bij ongeldige absentieredenen of bij een niet juist gevolgde procedure wordt er gesproken van een onregelmatigheid. In dat geval kan er een maatregel worden opgelegd en kan het inhalen van het gemiste onderdeel wel ten koste gaan van een herkansing. Het inhalen van schoolexamens en het herkansen van schoolexamens vindt plaats op vooraf vastgelegde momenten, deze momenten worden vooraf kenbaar gemaakt aan de leerling.

6.3 onwel tijdens zitting

Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de examensecretaris of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de examensecretaris, de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid. In bijzondere gevallen kan de Commissie van Bezwaar en Beroep het gemaakte werk ongeldig verklaren.

Een kandidaat die vóór de zitting onwel is, dient altijd contact met de examensecretaris op te nemen over wel of geen deelname aan de zitting.

Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt, dient dit altijd aan de surveillant te melden. Achteraf wordt een beroep op onwelzijn niet geaccepteerd.

6.4 overschrijding inleverdatum overige SE-onderdelen

Het inleveren van een praktische opdracht, een handelingsdeel of profielwerkstuk staat gelijk aan het deelnemen aan een onderdeel van het schoolexamen. Overschrijding van de inleverdatum wordt gelijkgesteld met ongeldige absentie bij een onderdeel van het schoolexamen.

De Commissie van Bezwaar en Beroep beoordeelt de geldigheid van de reden van de overschrijding en beslist over de maatregelen. Technische en/of organisatorische mankementen [bijv. defecte printers of geen inkt] gelden niet als excuus voor het te laat inleveren.

7. herkansing en inhaalmogelijkheid

7.1 algemene voorwaarden herkansingen en inhaalmogelijkheden

In tegenstelling tot het examenreglement van Quadraam 2022-2023 wordt in dit document een onderscheid gemaakt tussen een herkansing en een inhaalmogelijkheid. Een herkansing is het opnieuw doen van een al gemaakte toets, bestaande uit gelijkwaardige opgaven. Een inhaalmogelijkheid is het doen van een gelijkwaardige toets welke op het reguliere afnamemoment door de kandidaat gemist is.

7.2 voorwaarden herkansingen

Onderdelen van het schoolexamen (toetsen, praktische opdrachten (PO's)) zijn herkansbaar als dat in het PTA is aangegeven. Iedere herkansbare toets wordt in principe tweemaal aangeboden per cursusjaar. De kandidaat heeft de keuze welk herkansbaar onderdeel van het schoolexamen van die periode hij/zij wil herkansen. De kandidaat vraagt een herkansing van elk schoolexamenonderdeel aan op de daarvoor bedoelde wijze. De deadline voor aanvraag wordt ruim van te voren bekend gemaakt.

Indien een kandidaat een herkansbare praktische opdracht (PO) wil herkansen, heeft de kandidaat de tijd tot een nader met de docent afgesproken datum om de opdracht over te doen. Dit is eenmalig.

Alle herkansingen of ingehaalde onderdelen van het schoolexamen moeten uiterlijk op de dag van de sluiting van het schoolexamendossier zijn afgerond en beoordeeld.

Bij herkansing telt het hoogste resultaat.

7.2.1 algemene voorwaarden herkansingen mavo

Over de schoolexamens die in klas 3 mavo worden afgenomen heeft de kandidaat het recht om 1 herkansing af te leggen. Deze herkansing vindt plaats in het daaropvolgende schooljaar wanneer de kandidaat in 4 mavo zit.

Na iedere LE-week in klas 4 mavo vindt een inhaal/herkansingsdag plaats waarop de leerling maximaal 1 toets mag herkansen uit de voorafgaande periode. Het niet gebruiken van deze mogelijkheid leidt niet tot een extra herkansingsmogelijkheid in de volgende periode.

7.2.2 algemene voorwaarden herkansingen 4havo en 5vwo

Herkansingen van alle vakken worden in daarvoor bestemde herkansingsmomenten gehouden. Het niet gebruiken van deze mogelijkheid leidt niet tot een extra herkansingsmogelijkheid in de volgende periode.

Per jaar zijn er 2 momenten. Voor het eerste moment (na de SE-toetsperiodes 1 en 2) mag de kandidaat 1 herkansbaar schoolexamenonderdeel kiezen uit de SE-toetsperiodes 1 en 2. Voor het tweede moment (na de SE-toetsperiodes 3 en 4) mag de kandidaat 1 herkansbaar schoolexamenonderdeel kiezen uit de SE-toetsperiodes 3 en 4.

7.2.3 algemene voorwaarden herkansingen 5havo en 6vwo

Herkansingen van alle vakken worden in daarvoor bestemde herkansingsmomenten gehouden. Het niet gebruiken van deze mogelijkheid leidt niet tot een extra herkansingsmogelijkheid in de volgende periode.

Per jaar zijn er 3 momenten, elk na elke LE-week. Voor het eerste moment mag de kandidaat 1 herkansbare schoolexamenonderdelen kiezen uit de SE-toetsperiodes 1. Voor het tweede moment mag de kandidaat 1 herkansbare schoolexamenonderdelen kiezen uit de SE-toetsperiodes 2. Voor het derde moment mag de kandidaat 1 herkansbaar schoolexamenonderdeel kiezen uit de SE-toetsperiode 3.

7.2.4 herkansing maatschappijleer mavo

Het vak maatschappijleer wordt normaliter in klas 3 mavo afgesloten. Het telt mee als volwaardig examenvak. Indien het resultaat onder de 6 is heeft de kandidaat wettelijk gezien recht op een herkansing van het vak maatschappijleer. Op Lyceum Elst wordt deze herkansing ook aangeboden aan kandidaten die het vak maatschappijleer afronden met een cijfer onder de 7 (niet afgeronde cijfer: 6,49 of lager). De herkansing van het vak vindt plaats in leerjaar 4 en deelname is verplicht als het niet-afgeronde cijfer onder de 6,50 valt. De herkansing bestaat uit één toets over het gehele examenprogramma maatschappijleer en het behaalde cijfer vervangt het volledige cijfer van maatschappijleer, mits het resultaat tot verbetering van het cijfer leidt.

7.2.5. Herkansing 4vwo

In klas 4 vwo worden geen mogelijkheid tot herkansen aangeboden, wel kan het zijn dat er herkansbare schoolexamenonderdelen worden afgenomen.

Herkansbare schoolexamenonderdelen die zijn afgenomen in klas 4 vwo kunnen worden herkanst in periode 1 en periode 2 van klas 5 vwo. Dit zal ten koste gaan van een herkansingsmogelijkheid in 5 vwo.

7.2.6 zomerschool

Leerlingen in het voorexamenjaar kunnen de kans geboden krijgen om middels de zomerschool een overgangsbewijs naar het examenjaar te verkrijgen. Leerlingen mogen dan één of meerdere schoolexamentoetsen herkansen.

Deze herkansingen worden niet van de herkansingsmogelijkheden afgehaald die de leerling heeft. Wel geldt dat een schoolexamentoets niet vaker dan één keer herkanst kan worden.

Een vakdocent zal in het schooljaar volgend op de zomerschool een definitieve beoordeling vaststellen van de gemaakte herkansingen.

Leerlingen uit klas 3 mavo die deelnemen aan de zomerschool krijgen de mogelijkheid om schoolexamenresultaten uit klas 3 mavo te verbeteren. Deze mogelijkheid gaat niet ten koste van de herkansingsmogelijkheden in klas 4 mavo. Indien de leerling middels de zomerschool bevorderd wordt naar klas 4 mavo dan mag de leerling nog steeds deelnemen aan een herkansing van een schoolexamen uit klas 3 mavo, hierop zijn de zomerschoolvakken een uitzondering.

7.3 voorwaarden inhaalmogelijkheid door absentie.

Indien de absentie van een kandidaat tijdens een onderdeel van het schoolexamen rechtmatig is, dan wordt de kandidaat de gelegenheid geboden het betreffende onderdeel op een ander moment in te halen. De tijd en plaats van de inhaalmogelijkheid wordt tijdig aan de kandidaat medegedeeld.

7.4 te laat komen en absentie bij tweede toetsmoment

Voor het tweede toetsmoment van een schoolexamenonderdeel gelden dezelfde algemene voorwaarden voor te laat komen als voor het eerste toetsmoment.

Bij absentie tijdens het tweede toetsmoment vervalt het recht van de kandidaat op het tweede toetsmoment van het betreffende schoolexamenonderdeel. Dit betekent dat bij absentie de kandidaat geen mogelijkheid op een derde toetsmoment heeft. Bij langdurige ziekte (of andere bijzondere omstandigheid) waardoor meerdere toetsmomenten gemist worden, wordt contact opgenomen met de Commissie van Bezwaar en Beroep om te bekijken hoe hier mee om wordt gegaan.

8. onregelmatigheden en bezwaar aantekenen

8.1 onregelmatigheden

Mochten er tijdens de afname van een onderdeel van het schoolexamen onverhoopt een onregelmatigheid plaatsvinden, dan zal de Commissie van Bezwaar en Beroep besluiten op welke wijze op de onregelmatigheid wordt gereageerd.

- Voorbeelden van een onregelmatigheid zijn: afwezigheid zonder geldige reden, en het plegen van fraude.
- Onder fraude wordt verstaan het afkijken bij een andere leerling, overleggen met een andere leerling, aanwijzingen krijgen/geven bij toiletbezoek, gebruik maken van ongeoorloofde middelen zoals een mobiele telefoon, examenwerk van een ander inleveren, (delen van) examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben, en eventuele andere situaties naar oordeel van de Commissie van Bezwaar en Beroep.

8.2 Maatregelen bij onregelmatigheden

De commissie van bezwaar en beroep kan maatregelen nemen indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen of van het centraal examen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt of zonder geldige reden afwezig is. Het bij zich dragen tijdens het school- of centraal examen van een smartphone, smartwatch, iPod of hiermee vergelijkbare elektronische apparatuur kan als een onregelmatigheid worden gezien.

De maatregelen, die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen, worden kunnen zijn:

- het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets, of het centraal examen,
- het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen, de rekentoets, of het centraal examen,
- het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets, of het centraal examen,
- het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de Commissie van Bezwaar en Beroep aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal eindexamen, dan wel ten overstaan van het College voor examens.

Alvorens een beslissing wordt genomen, hoort de commissie van bezwaar en beroep de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De examencommissie deelt zijn beslissing, met redenen omkleed, mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders van de kandidaat indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie.

8.3 benadeling kandidaat

Indien een kandidaat tijdens de afname van een onderdeel van het schoolexamen meent te worden benadeeld door onvolkomenheden zoals het uitvallen van een koptelefoon bij een luistertoets of een onjuiste vraagstelling in de opgaven, dient hij dit te melden bij de surveillant. Indien een onvolkomenheid na afloop van het onderdeel wordt geconstateerd, dan dient de kandidaat dit binnen twee werkdagen te melden bij de betrokken examensecretaris.

Na melding aan de surveillant respectievelijk de examensecretaris worden na onderzoek zo nodig maatregelen getroffen. Die maatregelen worden genomen door de commissie van bezwaar en beroep.

8.4 beroep bij commissie van bezwaar en beroep van Quadraam

De kandidaat kan tegen een beslissing van de Commissie van Bezwaar en Beroep in beroep gaan bij de door het Bestuur van Quadraam ingestelde Commissie van Bezwaar en Beroep inzake besluiten het eindexamen betreffende. Zie hiervoor het examenreglement Quadraam 2022-2023.